

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

**ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΓΡΕΒΕΝΑ 2013

Η παρούσα εργασία συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους στο πλαίσιο της πράξης "ΜΟ.ΔΙ.Π. του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας" του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση".

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Θεμιστοκλής Λαζαρίδης, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας
Συνδουκάς Δημήτριος, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας
Τόμτσης Δημήτριος, Επίκουρος Καθηγητής Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας
Γουνόπουλος Ηλίας, Καθηγητής Εφαρμογών Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1.1. Παρουσίαση του τμήματος Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας.....	5
1.2. Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση.....	7
2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	9
3. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	20
3.1. Ερωτηματολόγια και Απογραφικά Δελτία	20
3.2. Κριτήρια και Δείκτες αξιολόγησης.....	21
4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	28
4.1. Διαφοροποίηση στόχων και δεικτών	28
4.2. Προτάσεις βελτίωσης Ερωτηματολογίων και Απογραφικών Δελτίων	28
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	31
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	34

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της μελέτης είναι η καταγραφή της εφαρμογής του συστήματος εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και την Οικονομία (Ε.Π.Δ.Ο.) του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Μακεδονίας. Η μελέτη αυτή έχει ως στόχο επίσης, την επισήμανση τυχόν αδυναμιών και ελλείψεων στη διαδικασία αξιολόγησης και τη διατύπωση βελτιώσεων του συστήματος αξιολόγησης.

Στην παρακάτω μελέτη γίνεται αρχικά μια καταγραφή των διαδικασιών και εργαλείων που χρησιμοποιούνται από τα Τμήματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την εσωτερική αξιολόγηση με βάση το υλικό και τις υποδείξεις της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης (Α.ΔΙ.Π.).

Στη συνέχεια καταγράφονται οι ενέργειες αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκαν από το τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και την Οικονομία του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, ενώ παρουσιάζονται οι ετήσιες αξιολογήσεις, οι οποίες ξεκίνησαν να υλοποιούνται από το 2008.

Αποτέλεσμα της μελέτης είναι η διατύπωση προτάσεων για περαιτέρω βελτίωση και εξειδίκευση των στόχων, των δεικτών, των δελτίων αξιολόγησης και των ερωτηματολογίων που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση του Τμήματος. Τέλος, αναφέρονται παραλείψεις ως προς τις διαδικασίες ενημέρωσης και υιοθέτησης εσωτερικού ελέγχου, και προτείνονται βελτιώσεις μέσω της χρήσης των νέων τεχνολογιών στα εργαλεία αξιολόγησης.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Παρουσίαση του τμήματος Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας.

Το Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία (Ε.Π.Δ.Ο), ιδρύθηκε το 2003 με το ΠΔ 247ΦΕΚ 222/17/9/2003.

Το αντικείμενο σπουδών του Τμήματος εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής, της διοικητικής Επιστήμης και των Οικονομικών, με εξειδίκευση στις Εφαρμογές της Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία, στα πλαίσια επιχειρήσεων και οργανισμών, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα.

Με την ολοκλήρωση των σπουδών του ο απόφοιτος του Τμήματος ανακηρύσσεται «Ειδικός Ηλεκτρονικών Υπολογιστών & Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία» και διαθέτει τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις, ώστε να μπορεί να δραστηριοποιηθεί επαγγελματικά σε όλους τους τομείς του γνωστικού αντικειμένου του Τμήματος, είτε ως στέλεχος επιχειρήσεων, οργανισμών και υπηρεσιών του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, είτε ως αυτοαπασχολούμενος.

Στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος περιλαμβάνονται μαθήματα Γενικής και Ειδικής, Ειδικότητας καθώς επίσης και μαθήματα σχετικά με Νομικές και Ανθρωπιστικές σπουδές. Ειδικότερα, η συνεισφορά και ο ρόλος καθεμιάς από τις παραπάνω κατηγορίες μαθημάτων στη διαμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών περιγράφεται ως εξής:

- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και μεθόδους στην ανάλυση, σχεδιασμό, υλοποίηση, επέκταση και συντήρηση Πληροφοριακών Συστημάτων και Εφαρμογών της πληροφορικής στην Διοίκηση και στην Οικονομία στα πλαίσια επιχειρήσεων, οργανισμών και υπηρεσιών του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και μεθόδους στην ανάλυση, σχεδιασμό, υλοποίηση και συντήρηση του λογισμικού υποστήριξης της σωστής λειτουργίας του λειτουργικού συστήματος, καθώς και της διατήρησης ενός εύχρηστου και αποτελεσματικού περιβάλλοντος ανάπτυξης πληροφοριακών συστημάτων στην Διοίκηση και στην Οικονομία.
- Έχει τις απαραίτητες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και δεξιότητες για την Διαχείριση Έργων Πληροφορικής στα πλαίσια επιχειρήσεων και οργανισμών του ιδιωτικού και δημόσιου βίου. Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές μεθόδους στην σχεδίαση και αξιολόγηση Στρατηγικών Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων στην Διοίκηση και στην Οικονομία, οι οποίες προάγουν την Εισαγωγή της Τεχνολογίας της Πληροφορικής με τα διεθνή πρότυπα στους τομείς της διοικητικής και οικονομικής δραστηριότητας του δημοσίου και ιδιωτικού βίου.
- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και μεθόδους της Τεχνητής Νοημοσύνης και των Εμπείρων Συστημάτων στην ανάπτυξη και συντήρηση Ευφυών Πληροφοριακών Συστημάτων στην Διοίκηση και στην Οικονομία, τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο βίο.
- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και μεθόδους στην ανάλυση και αποτίμηση απόδοσης Πληροφοριακών Συστημάτων στην Διοίκηση και στην Οικονομία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και μεθόδους στην προστασία δεδομένων και πληροφοριών και στην Ασφάλεια Πληροφοριακών Συστημάτων στην Διοίκηση και στην Οικονομία, τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο βίο.
- Εφαρμόζει σύγχρονες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και μεθόδους στην ανάλυση και αποτίμηση απόδοσης Πληροφοριακών Συστημάτων στην Διοίκηση και στην Οικονομία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Εκπονεί μελέτες σε όλες τις προηγούμενες περιοχές δραστηριοποίησης.

- Έχει την ικανότητα της συλλογικής εργασίας σε όλα τα επίπεδα, καθώς επίσης και της συνεργασίας με εξωτερικούς παράγοντες του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.

Το Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία είναι το μεγαλύτερο από τα τρία Τμήματα του Παραρτήματος Γρεβενών του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και εδρεύει στην πόλη των Γρεβενών. Τα Γρεβενά είναι μία μικρή επαρχιακή πόλη με σχετικά εύκολη πρόσβαση (Εγνατία Οδός) από τα μεγάλα αστικά κέντρα και ιδιαίτερα από την Αθήνα. Παράλληλα, απέχει περίπου μισή ώρα από την Κοζάνη όπου είναι η έδρα της διοίκησης του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας.

Το σύνολο του μόνιμου διδακτικού προσωπικού του Τμήματος απαρτίζεται από τέσσερις επίκουρους Καθηγητές και ένα Καθηγητή Εφαρμογών.

Παράλληλα, στο Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία απασχολείται και ένας αρκετά μεγάλος αριθμός επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών, ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς.

Λόγω του γεγονότος ότι το Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004 και είχε τους πρώτους αποφοίτους το Δεκέμβριο 2007, ο αριθμός των ενεργών φοιτητών κατά την τελευταία πενταετία αυξάνεται προοδευτικά χρόνο με το χρόνο για να φτάσει τους 1465 το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013, ενώ παρατηρείται και μια αυξητική τάση του αριθμού των εισακτέων ανά έτος.

1.2. Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, ξεκίνησε η προβληματική για την υιοθέτηση ενός κοινού πλαισίου αξιολόγησης με σκοπό να εισαχθούν οι αρχές Διοίκησης Ποιότητας στους δημόσιους οργανισμούς της Ε.Ε.

Στην Ελλάδα με το Νόμο 3374 του 2005 ιδρύεται η Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π), η οποία είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή και

έχει ως έργο τη στήριξη ως προς τις διαδικασίες, των Α.Ε.Ι. για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του έργου που προσφέρουν, ενώ με το νόμο 3374 καθιερώνεται κοινό σύστημα-διαδικασία αξιολόγησης για το σύνολο των ελληνικών Ανώτατων Ιδρυμάτων.

Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 3374/2005, Ν. 3577/2007 (άρθρο 13) και Ν. 3794/2009 (άρθρο 28):

- Θεσπίζεται η κοινωνική λογοδοσία ως θεμελιώδης παράγων της αυτοτέλειας των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- Θεσμοθετείται η **διαρκής αξιολόγηση** των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του επιτελούμενου από αυτά στο πλαίσιο της αποστολής τους έργου.
- Καθιερώνεται ενιαία, σε πανελλαδικό επίπεδο, διαδικασία αξιολόγησης για τη διαρκή καταγραφή, ανάλυση και συστηματική αποτίμηση του διδακτικού και ερευνητικού έργου, των προγραμμάτων σπουδών και λοιπών υπηρεσιών των Ακαδημαϊκών Μονάδων (Τμημάτων ή Σχολών) και συνεπώς των Ιδρυμάτων στα οποία ανήκουν, με:
  - σύσταση υπεύθυνων για την αξιολόγηση **οργάνων**.
  - προσδιορισμό κριτηρίων και δεικτών ποιότητας γενικής αποδοχής, και με
  - καθιέρωση τυποποιημένων **διαδικασιών αξιολόγησης**.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

2.1 Σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης στα Ακαδημαϊκά Τμήματα

2.1.1. Διαδικασία Αξιολόγησης

Η εσωτερική αξιολόγηση σε επίπεδο Τμήματος (Ακαδημαϊκής Μονάδας) πραγματοποιείται με ευθύνη της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) και προϋποθέτει τη σύνταξη Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων κατά τη διάρκεια δύο συνεχόμενων διδακτικών εξαμήνων (Παραβλ. Εικόνα 1).

Οι Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις υποβάλλονται με ευθύνη της Ακαδημαϊκής Μονάδας στη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του οικείου Ιδρύματος πριν από τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους. Σε επίπεδο Ιδρύματος η εσωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. και προϋποθέτει την ανά διετία σύνταξη από τη Μονάδα Εσωτερικών Εκθέσεων για τη λειτουργία του Ιδρύματος, οι οποίες βασίζονται στις Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις των Ακαδημαϊκών Μονάδων.

Στην πρώτη φάση των διαδικασιών αξιολόγησης, την οποία θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε ως προπαρασκευαστική, τα βήματα που ακολουθούνται έχουν ως εξής: Εμπλεκόμενοι στην αξιολόγηση (ακαδημαϊκή κοινότητα, ΟΜΕΑ), Συγκέντρωση δευτερογενούς υλικού, Συγκέντρωση πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης στη βάση υλικού που δημιουργείται με κριτήρια και δείκτες που αποτυπώνουν τους στόχους και τους σκοπούς ακαδημαϊκής μονάδας.

Η συστηματική απογραφή και αποτύπωση του έργου που επιτελεί κάθε Ακαδημαϊκή Μονάδα είναι το πρώτο βήμα της διαδικασίας για τη διασφάλιση της ποιότητας (Παραβλ. Εικόνα 2). Μέσα από τα συλλεγόμενα στοιχεία προκύπτει το περιεχόμενο της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης (Ε.Ε.Ε.), που συντάσσεται στη διάρκεια κάθε ακαδημαϊκού έτους με ευθύνη της κάθε Ακαδημαϊκής Μονάδας.

Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης ολοκληρώνεται περιοδικά με τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α), η οποία υποβάλλεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του οικείου Ιδρύματος και μέσω αυτής κοινοποιείται στην Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (Α.ΔΙ.Π.), προκειμένου να ενεργοποιηθεί η Διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης της Ακαδημαϊκής Μονάδας. Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης υποβάλλεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. δύο μήνες μετά την υποβολή της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης του συγκεκριμένου έτους. Η Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέταρτο έτος από την έναρξη της προηγούμενης αξιολόγησης.

Οι Ετήσιες και οι Εσωτερικές Εκθέσεις Αξιολόγησης παρέχουν στη Σχολή ή στο Τμήμα τη δυνατότητα να ελέγχει και να διαπιστώνει την ανταπόκριση της λειτουργίας της προς τους σκοπούς και τους στόχους που η ίδια έχει θέσει με την ιδρυτική της πράξη και με μεταγενέστερες αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων της.

2.1.2. Ετήσια Εσωτερική Έκθεση (Ε.Ε.Ε.)

Σκοπός της διαδικασίας που οδηγεί στη σύνταξη των Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων είναι η τακτική και συστηματική παρακολούθηση όλων των πτυχών του σύνθετου έργου που επιτελεί η Ακαδημαϊκή Μονάδα.

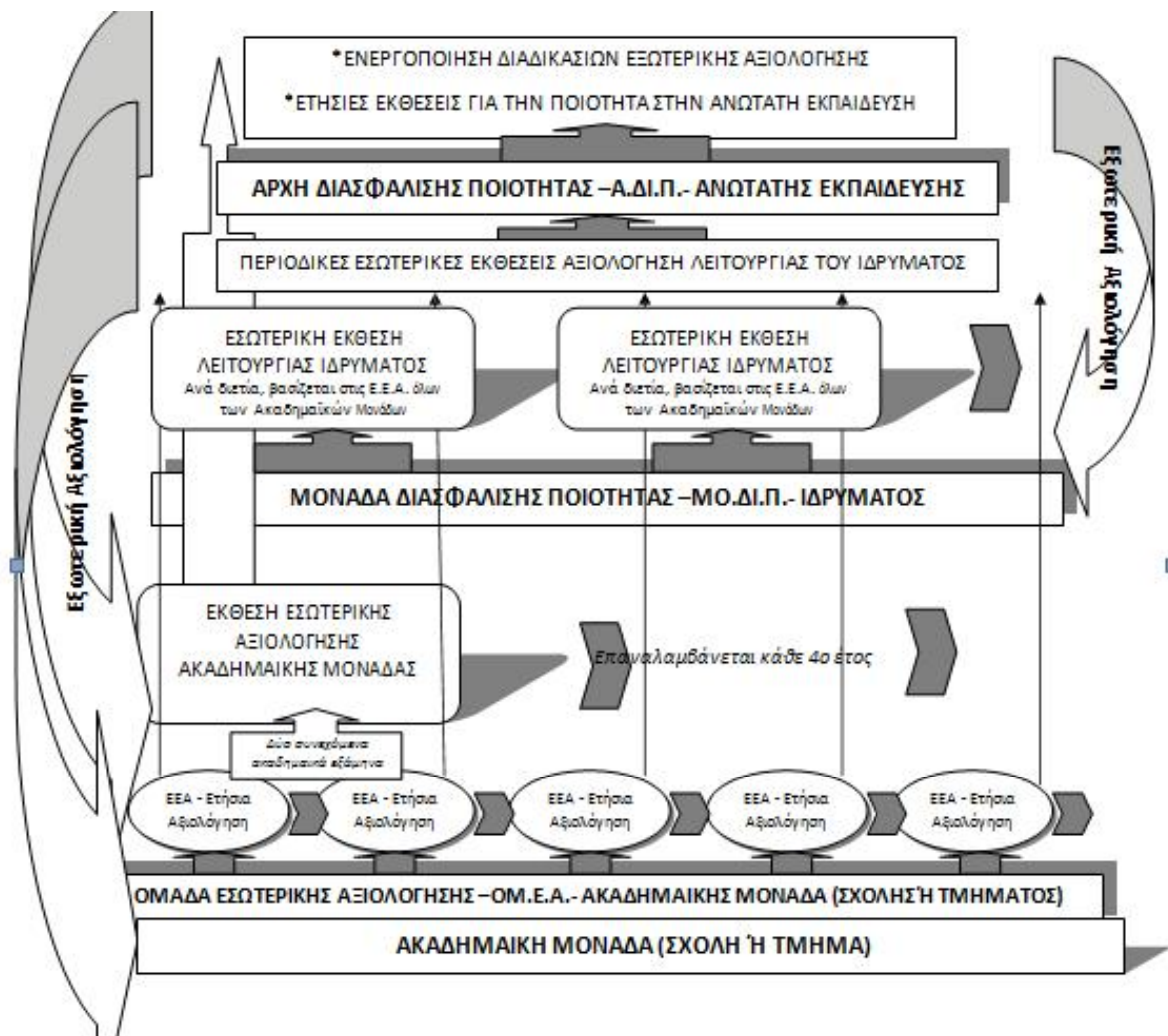
Με την αποτύπωση των στοιχείων αυτών στην Ετήσια Εσωτερική Έκθεση η Μονάδα αποκτά πρόσβαση σε σταθερά σημεία αναφοράς, με τα οποία μπορεί να ελέγχει και να επαναπροσδιορίζει αυτοτελώς την ποιότητα των λειτουργιών της και γενικότερα την πορεία της σε σχέση προς στόχους που η ίδια θέτει.

Μεταξύ διαδοχικών Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων η Σχολή έχει την ευκαιρία και την υποχρέωση να ενισχύσει τα επιτεύγματά της ποσοτικά και ποιοτικά, αλλά και να αντιμετωπίσει τυχόν εκκρεμότητες ή προβλήματα, που επισημάνθηκαν με την ανάλυση των στοιχείων τεκμηρίωσης. Οι μεταβολές δεδομένων και δεικτών, που αποτυπώνονται στις διαδοχικές Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις, επιτρέπουν στη Μονάδα να παρακολουθεί την πορεία και την επιτυχία των πρωτοβουλιών της. Ειδικότερα, οι Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις δίνουν, μεταξύ άλλων, την ευκαιρία να εντοπίζονται εγκαίρως σημεία στα οποία απαιτείται να αναπτυχθούν πρόσθετες, νέες ή διαφορετικές βελτιωτικές δράσεις. Παράλληλα, μέσα από τις διαδοχικές

Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις, ελέγχεται η διαχρονική πορεία του τμήματος και μπορεί, να προβαίνει σε κριτική του επιτελούμενου έργου, σε αναθεώρηση και σε επαναπροσδιορισμό του (Α.ΔΙΠ. 2007α, 2007β, 2009, 2010).

Η σύνταξη της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης προϋποθέτει την πλήρη και συστηματική συλλογή έγκυρων στοιχείων για τη λειτουργία της Σχολής ή του Τμήματος, σύμφωνα με κριτήρια και δείκτες που διασφαλίζουν την Ποιότητα. Η συλλογή των στοιχείων τεκμηρίωσης γίνεται με τη συμμετοχή όλων των μελών του προσωπικού, των φοιτητών ή σπουδαστών της και για όλα τα επίπεδα λειτουργίας της. Τα στοιχεία τεκμηρίωσης πρέπει κατά κανόνα να συλλέγονται: α. ανάλογα με την περιοδικότητά τους, β. με αναλογική συμμετοχή όλων των μελών της Ακαδημαϊκής Μονάδας και γ. με διαδικασίες κοινής αποδοχής μεταξύ των μελών της.

Στα βασικά της σημεία η Ετήσια Εσωτερική Έκθεση αναφέρεται στα στοιχεία εκείνα που αποτυπώνουν τη λειτουργία της Μονάδας και αποτελεί συγκεντρωτική/περιληπτική παρουσίαση των στοιχείων τεκμηρίωσης. Μεταξύ διαδοχικών Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων η Μονάδα έχει την ευκαιρία και την υποχρέωση να ενισχύσει τα επιτεύγματά της ποσοτικά και ποιοτικά, αλλά και να αντιμετωπίσει τυχόν εκκρεμότητες ή προβλήματα που επισημάνθηκαν με την ανάλυση των στοιχείων τεκμηρίωσης. Η αντιστοίχιση της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης με τα πρότυπα της Α.ΔΙ.Π. δεν είναι υποχρεωτική αλλά επιθυμητή, ώστε να μπορούν τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν για τις Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις να χρησιμοποιηθούν χωρίς πρόσθετη επεξεργασία για τη συμπλήρωση των τυποποιημένων εκθέσεων εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης. Αυτονόητο είναι ότι κάθε Μονάδα μπορεί και πρέπει να εξειδικεύσει και να συμπληρώσει τα στοιχεία που συλλέγει και συνθέτει, με πρόσθετα κριτήρια ή δείκτες, τα οποία κρίνει ότι αποτυπώνουν και αναδεικνύουν συγκεκριμένες πτυχές της ιδιαίτερης φυσιογνωμίας της.

Εικόνα 1: Σύστημα Αξιολόγησης σε επίπεδα Ακαδημαϊκής Μονάδας, Ιδρύματος και Α.Δι.Π.

2.1.3. Εσωτερική Έκθεση Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.)

Στη δεύτερη φάση ενεργειών, τη σύνταξη της Ε.Ε.Ε. ακολουθεί μετά από δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα –σύμφωνα με την Α.Δι.Π η σύνταξη της Εσωτερικής Έκθεσης Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.), η οποία θα πρέπει να επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέσσερα έτη. Η σύνταξη τόσο της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης, όσο και της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, διευκολύνεται σημαντικά από τη συστηματική, λεπτομερή και, κυρίως, αξιόπιστη συλλογή των επιμέρους στοιχείων, τα οποία αποτελούν και την ουσιαστική τους τεκμηρίωση.

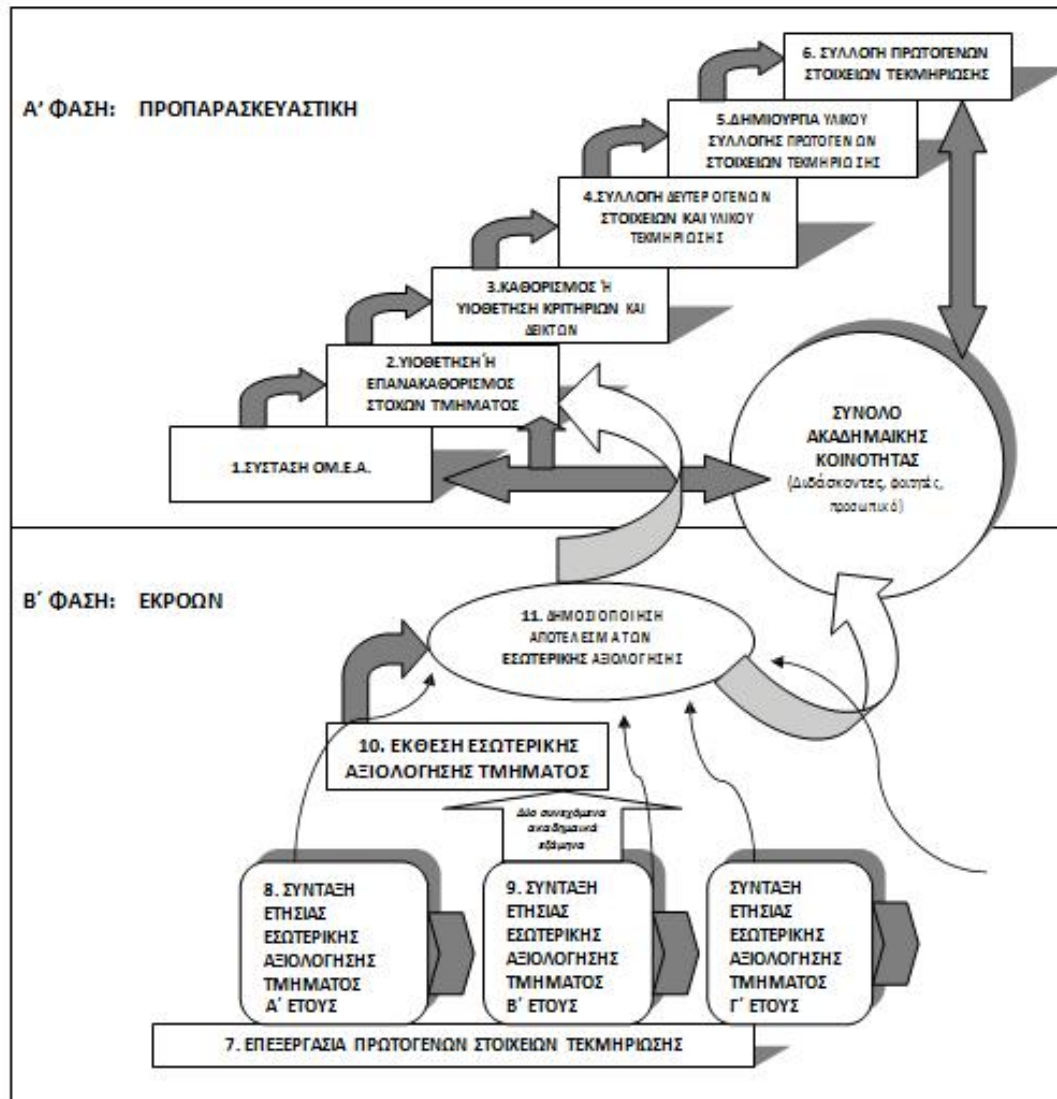
Η Ε.Ε.Α. βασίζεται κυρίως στα στοιχεία που έχει συλλέξει η ακαδημαϊκή μονάδα, από τα ερωτηματολόγια και τα απογραφικά δελτία, καθώς επίσης και στις συζητήσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των οργάνων της, αλλά και τις γενικότερες διαβουλεύσεις με την ακαδημαϊκή κοινότητα. Σχετικά δε με την ποιότητα των στοιχείων στα οποία στηρίζεται η σύνταξη της Ε.Ε.Α., προφανώς εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια με την οποία υιοθετούνται και εφαρμόζονται οι διαδικασίες συλλογής και καταγραφής των δεδομένων.

Τα κριτήρια και οι δείκτες διασφάλισης της Ποιότητας, είτε αυτά της Α.ΔΙ.Π., είτε διαφοροποιημένα έτσι ώστε για να καλύπτουν τους στόχους της κάθε ακαδημαϊκής μονάδας, είναι αναγκαίο να υιοθετούνται από την έναρξη της διαδικασίας, έτσι ώστε να χαρακτηρίζουν και να διευκολύνουν τη σύνταξη τόσο της Ετήσιας Εσωτερικής Έκθεσης, όσο και της Εσωτερικής Αξιολόγησης. Εξάλλου, η τυποποίηση των κριτηρίων επιτρέπει σε δεύτερο στάδιο την αναγωγή των στοιχείων στο επίπεδο του Ιδρύματος και, τελικά, σε εθνικό επίπεδο.

Σκοπός της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι να διαμορφώσει και να διατυπώσει το Τμήμα αντικειμενική άποψη για την ποιότητα του επιτελούμενου έργου του με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και δείκτες κοινής συναίνεσης και γενικής αποδοχής, και με τους ακόλουθους στόχους σύμφωνα με το νόμο Διασφάλισης Ποιότητας (νόμο 3374/2005) και τις οδηγίες της ΑΔΙΠ. Η Ε.Ε.Α. βασίζεται στα στοιχεία που έχει συλλέξει το Τμήμα από τα ερωτηματολόγια και τα απογραφικά δελτία καθώς επίσης και τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των συναντήσεων των μελών Ε.Π. του Τμήματος.

Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι αναγκαία κατ' αρχάς για να καταγράψει περισσότερο δυναμικά, από ότι η Ετήσια Εσωτερική Έκθεση, την πολυσχιδή κατάσταση της ακαδημαϊκής μονάδας, καθώς και να εντοπίσει τις ποιοτικές αδυναμίες της, με σκοπό, όπως και οι Ε.Ε.Ε. να επανακαθορίσουν στρατηγικές και προτεραιότητες από τη Σχολή ή το Τμήμα. Σύμφωνα με την Α.ΔΙ.Π: «Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης, που σηματοδοτεί την ίδια την ταυτότητα του Τμήματος, καθώς αποτυπώνει και αναδεικνύει όλα τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας του, θετικά και αρνητικά, και καταγράφει τις φιλοδοξίες του».

Παράλληλα, διαδικαστικά η Ε.Ε.Α. είναι αναγκαία, καθώς μέσω της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος, στην οποία μεταβιβάζεται, καταλήγει στην Α.ΔΙ.Π., η οποία ξεκινά κατόπιν της παραλαβής της, τη διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης της Ακαδημαϊκής Μονάδας.

Εικόνα 2: Ενέργειες και βήματα ανά φάση για την υλοποίηση Ετήσιων & Εσωτερικής Αξιολόγησης

2.2 Ιστορικό Αξιολόγησης του τμήματος Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία

Το Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία ιδρύθηκε το 2003 με το (ΠΔ 247 ΦΕΚ222/17/9/2003) και ξεκίνησε τη λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004.

Η στελέχωση του Τμήματος με μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό ξεκίνησε από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008. Μέχρι το 2007, εξαιτίας του λιγοστού χρονικού διαστήματος λειτουργίας του τμήματος, της στελέχωσής του από μη μόνιμο προσωπικό και της έλλειψης μόνιμου προσωπικού δεν έγιναν συστηματικές προσπάθειες αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών, των διδασκόντων και των λοιπών υπηρεσιών που παρείχε το Τμήμα.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 υιοθετήθηκε από το τμήμα Ε.Π.Δ.Ο το σύστημα της εσωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με τις οδηγίες και τα πρότυπα της Α.ΔΙ.Π. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε με την σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης και την υποβολή της στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας το 2012. Η Εσωτερική Αξιολόγηση αποτελεί επαναλαμβανόμενη συμμετοχική διαδικασία, η οποία διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα και επαναλαμβάνεται κάθε έτος.

Το Τμήμα Εφαρμογών πληροφορικής στη Διοίκηση και την Οικονομία πραγματοποίησε μέχρι σήμερα τέσσερις (4) Ετήσιες Αξιολογήσεις και μία (1) Εσωτερική Αξιολόγηση. Οι Ετήσιες αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν μέχρι σήμερα, αναφέρονται στα ακαδημαϊκά έτη 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011 και 2011-2012.

Το Τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. ξεκίνησε τη διαδικασία αξιολόγησης στηριζόμενο στα πρότυπα και στα έντυπα που πρότεινε στα ιδρύματα της ανώτατης εκπαίδευσης, η

Α.ΔΙ.Π. Σε όλες τις διαδικασίες αξιολόγησης, συμμετείχαν και προσέφεραν σημαντική βοήθεια οι σπουδαστές του τμήματος και το διοικητικό προσωπικό.

Σε κάθε εσωτερική αξιολόγηση του τμήματος, η ΟΜ.Ε.Α. συνεργάστηκε με τα μέλη του Ε.Π., καθώς και με το προσωπικό της Γραμματείας του Τμήματος για την οργάνωση, υποστήριξη και διεκπεραίωση της διαδικασίας της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος.

Στις συνεδριάσεις της Ο.Μ.Ε.Α. (μαζί με τα υποστηρικτικά μέλη της) συζητήθηκαν θέματα όπως:

- Οι διαδικασίες διανομής και συλλογής των ερωτηματολογίων
- Τρόποι ευαισθητοποίησης προς όλα τα εμπλεκόμενα μέλη της Ακαδημαϊκής κοινότητας όσον αφορά τη σπουδαιότητα της διαδικασίας της εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος
- Κατανομή των εργασιών προς όλους τους εμπλεκόμενους
- Επεξεργασία των δεδομένων και
- Σύνταξη της εσωτερικής έκθεσης αξιολόγησης.

Οι εκροές των ετήσιων αξιολογήσεων στο τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. έχουν τη μορφή συγκεντρωτικών Πινάκων που προέρχονται από την επεξεργασία των πρωτογενών στοιχείων που συλλέχθηκαν κατά τη διαδικασία των ετήσιων αξιολογήσεων.

Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του τμήματος, έχει τη μορφή κειμένου, που απαντά στα κριτήρια – δείκτες σύμφωνα με το σχετικό πρότυπο της Α.ΔΙ.Π..

Στον Πίνακα 1 αναφέρονται συνοπτικά οι διαδικασίες και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τις ετήσιες αξιολογήσεις του τμήματος Ε.Π.Δ.Ο.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ε.Π.Δ.Ο.				
Ακαδημαϊκό έτος αναφοράς	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Λειτουργία ΟΜ.Ε.Α. τμήματος	√	√	√	√
Συνεργασία με ακαδημαϊκή κοινότητα	√	√	√	√
Υιοθέτηση ως βάση έντυπα αξιολόγησης	√	√	√	√
Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθήματος/διδάσκοντα	√	√	√	√
Ατομικό απογραφικό δελτίο μέλους Ε.Π.	√	√	√	√
Απογραφικό δελτίο 6μηνιαίου μαθήματος	√	√	√	√
Διαφοροποίηση εντύπων αξιολόγησης μεταξύ των ΕΕΕ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
Λογισμικό επεξεργασίας πρωτογενών στοιχείων	Access	Access	Access	Access
Έκφραση ετήσιας αξιολόγησης	ΠΙΝΑΚΕΣ	ΠΙΝΑΚΕΣ	ΠΙΝΑΚΕΣ	ΠΙΝΑΚΕΣ
ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Ε.Π.Δ.Ο.			2012	

Πίνακας 1. Ετήσιες Αξιολογήσεις και Εσωτερική Αξιολόγηση Τμήματος Ε.Π.Δ.Ο.

Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος Ε.Π.Δ.Ο. είναι συμβατή με τις βασικές ενότητες του προτύπου της Α.ΔΙ.Π και μεταξύ άλλων περιλαμβάνει: Περιγραφή της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης, Παρουσίαση του Τμήματος, Προγράμματα Σπουδών, Διδακτικό έργο, Ερευνητικό έργο, Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς, Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης, Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές, Συμπεράσματα, Σχέδια βελτίωσης, Σχέδιο δράσης του Τμήματος για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων, Προτάσεις προς τη Διοίκηση του Ιδρύματος και την Πολιτεία.

Η διαδικασία που ακολουθεί το τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. και η Ομάδα Εσωτερικής του Αξιολόγησης, έχει ως εξής:

- Προεργασία από την ομάδα εσωτερικής αξιολόγησης. Συγκέντρωση υλικού από δευτερογενείς πηγές, αλλά και παλαιότερα αποτελέσματα αξιολογήσεων, έτσι ώστε να επανακαθοριστούν διαδικασίες στη συλλογή πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης.

- Διενέργεια της αξιολόγησης
- Επεξεργασία των στοιχείων, Σύνταξη της έκθεσης και των συγκεντρωτικών πινάκων και τη δημοσιοποίησή τους προς την ακαδημαϊκή κοινότητα, καθώς και με την αποστολή τους στη ΜΟ.ΔΙ.Π.

Το τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. προσπάθησε από το 2008 και κατάφερε να κινητοποιήσει το σύνολο των εμπλεκομένων στη λειτουργία του τμήματος με σκοπό η εσωτερική αξιολόγηση να τύχει της μεγαλύτερης αποδοχής. Οι σπουδαστές του τμήματος, στήριξαν έμπρακτα την όλη την προσπάθεια και ενεργοποιήθηκαν συλλογικά και ατομικά, τόσο για τη συλλογή των πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης μέσω των ερωτηματολογίων, αλλά και με υποβοήθηση στο έργο της επεξεργασίας των στοιχείων και της συγγραφής της Ε.Ε.Α. Το ίδιο συνέβη και στα επόμενα έτη στο πλαίσιο των ετήσιων αξιολογήσεων.

Τα τέσσερα μέλη εκπαιδευτικού προσωπικού που απάρτιζαν αρχικά την κύρια και βοηθητική Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Ε.Π.Δ.Ο. με την βοήθεια των σπουδαστών, των υπαλλήλων του τμήματος και των υπολοίπων εκπαιδευτικών του (Ε.Π. και Ε.Τ.Π.), μετά από συζητήσεις και διαβουλεύσεις, οριστικοποίησαν τις διαδικασίες, τα έντυπα, συγκέντρωσαν δευτερογενή στοιχεία και ανέλαβαν το συντονιστικό ρόλο στο έργο της αξιολόγησης του τμήματος.

Με το πέρας κάθε ετήσιας αξιολόγησης, πραγματοποιήθηκαν ενέργειες δημοσιοποίησης με σκοπό να γίνει μία ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας ως προς τα αποτελέσματα της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Ένα θετικό στοιχείο της διαδικασίας αξιολόγησης είναι η δυνατότητα πολύπλευρης και ολοκληρωμένης αξιολόγησης που θα δώσει στο Τμήμα τη δυνατότητα σύγκρισης με άλλα ΑΕΙ, τόσο της χώρας όσο και του εξωτερικού. Παράλληλα η διαδικασία αξιολόγησης είναι η σημαντικότερη κίνηση που έχει γίνει στο Τμήμα για την καταγραφή των πλεονεκτημάτων του Τμήματος με στόχο την προβολή του, αλλά και των μειονεκτημάτων του με στόχο την περαιτέρω βελτίωση του.

Η σημαντικότερη δυσκολία που παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης είναι η έλλειψη εμπειρίας σε διαδικασίες αξιολόγησης, από όλους τους συμμετέχοντες (μέλη Ε.Π., φοιτητές, διοικητικό προσωπικό) σχετικά με τους στόχους της αξιολόγησης, αλλά και τη συμπλήρωση και ανάλυση των ερωτηματολογίων.

3. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

3.1. Ερωτηματολόγια και Απογραφικά Δελτία

Η Α.ΔΙ.Π. για να διευκολύνει τη σύνταξη των Ετήσιων Εσωτερικών Εκθέσεων προχώρησε στην έκδοση ενός πλαισίου οδηγιών (Α.ΔΙ.Π. 2007α και 2007β). Τα προτεινόμενα δελτία μπορούν να αναθεωρηθούν ή και να τροποποιηθούν από τις Σχολές ή τα Τμήματα, ώστε να ανταποκρίνονται πληρέστερα σε τυχόν ιδιαιτερότητες τους.

Η Α.ΔΙ.Π. συνέταξε επίσης Ειδικά Ερωτηματολόγια και Απογραφικά Δελτία και πρότεινε στις ακαδημαϊκές μονάδες και στα Ιδρύματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, τη συμπλήρωσή τους κάθε εξάμηνο από όλα τα μέλη του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος.

Τα Ειδικά αυτά έντυπα σχετίζονται με το:

Εκπαιδευτικό Προσωπικό:

- 1.Ατομικό Δελτίο Διδάσκοντος
- 2.Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος

Διοικητικό Προσωπικό:

- 3.Ατομικό Δελτίο Διοικητικού Έργου

Άλλοι:

- 4.Ατομικό Δελτίο Έργου

Φοιτητές/Σπουδαστές:

5.Ερωτηματολόγιο Φοιτητών

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα Ειδικά Απογραφικά Δελτία και τα Ερωτηματολόγια προορίζονται για εσωτερική χρήση, στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής μονάδας, και χρησιμεύουν μόνο για την άντληση δεδομένων που θα αποτυπωθούν στη συγκεντρωτική Ετήσια Εσωτερική Έκθεση του Τμήματος και στην ανά τετραετία Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Από τα παραπάνω πέντε πρότυπα Ειδικών Εντύπων άντλησης πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης που συνέταξε η Α.ΔΙ.Π., το τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και την Οικονομία και η ΟΜ.Ε.Α., υιοθέτησε τα έντυπα 1,2 και 5.

Ειδικότερα για τη σύνταξη των Ετήσιων Αξιολογήσεων και της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης, υιοθετήθηκε το:

- Ατομικό Δελτίο Διδάσκοντος
- Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος και
- Ερωτηματολόγιο Φοιτητών

προσαρμοσμένα στις ανάγκες του Τμήματος μετά από σειρά συνεδριάσεων της ΟΜ.Ε.Α. και έχοντας λάβει υπόψη τους στόχους, τα κριτήρια και τους δείκτες, αλλά και τις ιδιαιτερότητες των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, σε σχέση με τα Πανεπιστήμια.

3.2. Κριτήρια και Δείκτες αξιολόγησης

Τα κριτήρια και οι δείκτες της αξιολόγησης τυποποιούνται, συμπληρώνονται και εξειδικεύονται με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει η Α.ΔΙ.Π., αλλά είναι δυνατό να εμπλουτίζονται τα κριτήρια και οι δείκτες, με βάση τη στρατηγική της κάθε ακαδημαϊκής μονάδας και σε σχέση με τους σκοπούς και τους στόχους της.

Τα βασικά κριτήρια και δείκτες της αξιολόγησης ορίζονται από το Νόμο 3374/2005 (άρθρο 3) ως ακολούθως:

1. Ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών

- Βαθμός ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας
- Συνοχή και λειτουργικότητα του προσφερόμενου προγράμματος
- Ορθολογική οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Εξεταστικό σύστημα που εφαρμόζεται
- Βαθμός υποστήριξης από την υπάρχουσα υποδομή

2. Ποιότητα του διδασκτικού έργου

- Οργάνωση και εφαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Αποτελεσματικότητα του ακαδημαϊκού προσωπικού
- Εκπαιδευτικά βοηθήματα
- Μέσα και υποδομές
- Χρήση νέων τεχνολογιών
- Σχέση αριθμού εκπαιδευτικού προσωπικού/φοιτητών και η μεταξύ τους συνεργασία
- Επίπεδο και ποιότητα της παρεχόμενης γνώσης
- Σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας
- Κινητικότητα ακαδημαϊκού προσωπικού και φοιτητών

3. Ποιότητα του ερευνητικού έργου

- Προαγωγή της έρευνας από την ακαδημαϊκή μονάδα
- Πρωτοτυπία της έρευνας
- Ερευνητικά προγράμματα
- Αποτελεσματικότητα των ερευνητικών έργων
- Αναγνώριση της έρευνας από τρίτους
- Ερευνητικές συνεργασίες
- Ερευνητική υποδομή
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις
- Διακρίσεις και βραβεία

- Συμμετοχή των φοιτητών στην έρευνα

4. Ποιότητα των λοιπών υπηρεσιών

- Αποτελεσματικότητα των διοικητικών υπηρεσιών
- Υποδομές
- Χρήση νέων τεχνολογιών
- Φοιτητική μέριμνα
- Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των οικονομικών και άλλων πόρων
- Συνεργασία με άλλα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό

Οι στόχοι αυτοί συνδέθηκαν ως προς την παρακολούθηση με δείκτες και τις μονάδες μέτρησής τους, οι οποίοι και αυτοί προέκυψαν σε σημαντικό βαθμό και από τα πρότυπα εσωτερικής αξιολόγησης της Α.ΔΙ.Π. και οι οποίοι παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα νο2.

Στοιχεία της στρατηγικής	Δείκτες Σύστημα παρακολούθησης και μέτρησης	Ονομασία Δείκτη (περιγραφή)
1. Ενίσχυση και εκσυγχρονισμός της εκπαιδευτικής διαδικασίας	Αριθμός ενεργών φοιτητών/τριών	Πλήθος ατόμων
	Αριθμός φοιτητών από Ενιαία Λύκεια ή ΤΕΕ ή άλλες κατηγορίες	Πλήθος ατόμων
	Αριθμός αποφοιτησάντων προπτυχιακών φοιτητών	Πλήθος ατόμων

	Ποσοστό αποφοιτησάντων προπτυχιακών φοιτητών ως ποσοστό επί των ενεργών φοιτητών	Ποσοστό (%)
	Μέσος χρόνος μέχρι την αποφοίτηση	Έτη
	Αριθμός ξένων φοιτητών (συμπεριλαμβανομένων και των ομογενών, για πλήρη φοίτηση).	Πλήθος ατόμων
	Αριθμός λιμναζόντων φοιτητών (πέντε τελευταία χρόνια).	Πλήθος ατόμων
	Μέσο εξάμηνο έναρξης της πρακτικής άσκησης,	Εξάμηνο
	Μέσο εξάμηνο ολοκλήρωσης της πτυχιακής εργασίας,	Εξάμηνο
	Αριθμός εργασιών ανά μάθημα που εκπονήθηκαν από σπουδαστές	Πλήθος Εργασιών
	Μέσο εξάμηνο ολοκλήρωσης κάθε αλυσίδας μαθημάτων,	Εξάμηνο
	Ποσοστό φοιτητών που φοιτούν σε ξένα Πανεπιστήμια μέσω ERASMUS.	Ποσοστό (%)
	Μέσος βαθμός πτυχίου	Βαθμός
	Ποσοστό αποφοίτων που συνεχίζει με μεταπτυχιακές σπουδές.	Ποσοστό (%)
	Αριθμός πιστοποίησης και αναγνώρισης από διεθνείς οργανισμούς, Πανεπιστήμια και ερευνητικά Ινστιτούτα	Πλήθος
τικ ών δι αδ ικα σι	Ποσότητα δημοσιεύσεων ανά μέλος Ε.Π.	Πλήθος

	<p>Ποσοστά χρηματοδότησης για έρευνα στο Τμήμα</p> <p>Υψος χρηματοδότησης επιστημονικών ερευνών ανά μέλος ΕΠ</p> <p>Αριθμός συμμετοχής μελών ΕΠ σε διατμηματικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα</p> <p>Αριθμός συμμετοχής σε διευρωπαϊκά προγράμματα.</p> <p>Αριθμός συμμετοχής μελών ΕΠ σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών διεθνούς κύρους</p>	<p>Ποσοστά</p> <p>Σε ευρώ</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p>
3. Χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και καινοτομίας	<p>Ποσοστό φοιτητών που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για την εκπόνηση εργασιών.</p> <p>Ποσοστό φοιτητών που χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική τάξη.</p> <p>αριθμός μαθημάτων, που χρησιμοποιούν τα νέες τεχνολογίες κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας</p> <p>Αριθμός μαθημάτων που η διδασκαλία γίνεται με χρήση Η/Υ</p> <p>Αριθμός μαθημάτων για τα οποία αναπτύχθηκε ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό</p> <p>Αριθμός μαθημάτων για τα οποία υπάρχει ηλεκτρονικό υλικό εξέτασης</p>	<p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p>

<p>4. Ανάπτυξη των διατηρηματικών και διεθνών σχέσεων του Τμήματος</p>	<p>Αριθμός συμφωνιών συνεργασίας, που συνάπτεται με άλλο Τμήμα ή Πανεπιστήμιο της χώρας ή του εξωτερικού</p> <p>Αριθμός διαλέξεων που δόθηκαν από μέλη Ε.Π. και άλλους διδάσκοντες του Τμήματος και προσκεκλημένους ομιλητές</p> <p>Αριθμός επισκέψεων ξένων και ελλήνων καθηγητών στο Τμήμα</p>	<p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p> <p>Πλήθος</p>
<p>5. Πρακτική άσκηση και επαγγελματική σταδιοδρομία</p>	<p>Μέση χρονική διάρκεια μέχρι την πρώτη απασχόληση,</p> <p>Ποσοστό των πτυχιούχων που εργάζεται</p> <p>Αριθμός σπουδαστών/τριών που ωφελήθηκαν από τη συμβουλευτική</p> <p>Βαθμός ικανοποίησης εργοδοτών από τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν οι απόφοιτοι από το ΠΠΣ (μέσω ερωτηματολογίου στους εργοδότες)</p> <p>Αριθμός εφαρμοσμένων πτυχιακών εργασιών στις επιχειρήσεις εξωτερικών οικονομικών δραστηριοτήτων.</p>	<p>Έτη</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Πλήθος</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Πλήθος</p>
<p>6. Εκσυγχρονισμός του συστήματος διοίκησης και διαδικασιών έλεγχου</p>	<p>Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών και μελών Ε.Π. από την Γραμματεία</p> <p>Βαθμός ικανοποίησης φοιτητών και μελών Ε.Π. από την Βιβλιοθήκη</p> <p>Ποσοστό ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών.</p>	<p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p> <p>Ποσοστό (%)</p>

	Βαθμός κάλυψης των διοικητικών θέσεων στο Τμήμα.	Ποσοστό (%)
	Βαθμός κατανομής διοικητικών και ακαδημαϊκών διαδικασιών λήψης αποφάσεων και ελέγχου	Ποσοστό (%)
7. Χρηματοδότηση εφαρμογής του προγράμματος	Ποσοστό αύξησης της κρατικής χρηματοδότησης	Ποσοστό (%)
	Ποσοστιαίος συσχετισμός της αιτούμενης και χορηγηθείσας χρηματοδότησης από το δημόσιο	Ποσοστό (%)

Πίνακας 2. Ετήσιες Αξιολογήσεις και Εσωτερική Αξιολόγηση Τμήματος Ε.Π.Δ.Ο.

4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

4.1. Διαφοροποίηση στόχων και δεικτών

Το Τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. και η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης θεωρούν ότι είναι είναι απαραίτητος και αναγκαίος ο εμπλουτισμός των υφιστάμενων δεικτών αφού καλύπτουν μερικώς την παρακολούθηση των στόχων του τμήματος.

Προς την κατεύθυνση αυτή υπάρχουν ήδη συγκεκριμένες προτάσεις από την ΟΜ.Ε.Α..

4.2. Προτάσεις βελτίωσης Ερωτηματολογίων και Απογραφικών Δελτίων

Η Ο.Μ.Ε.Α. θεωρεί ότι θα μπορούσε να υπάρξει διαφοροποίηση μεταξύ εντύπων που προορίζονται για Πανεπιστημιακές ακαδημαϊκές μονάδες και εντύπων για Τεχνολογικές ακαδημαϊκές μονάδες αφού στα Τεχνολογικά Ιδρύματα υπάρχουν υποχρεωτικά εργαστήρια και ασκήσεις πράξης κ.ά.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται, σε επίπεδο ενοτήτων και όχι ερωτήσεων, τα παρακάτω (Πίνακας 2):

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ή ΔΕΛΤΙΟ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑ		
ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΞΕΤΑΣΗ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ	
	Συρρίκνωση ενότητας II2	Βοηθήματα μόνο σε περιπτώσεις εργαστηρίων, ΛΠ
	Συρρίκνωση σε δύο ερωτήσεις, της ενότητας III.1	Μπορούν ερωτήσεις να ενσωματωθούν σε άλλες ενότητες

	Ανάπτυξη της ενότητας III.2	Χρήση ηλεκτρονικής τάξης, εξειδικευμένων λογισμικών, κ.ά.
	Διαγραφή ενότητας V	Επικάλυψη με ερωτηματολόγιο
	Εισαγωγή νέας ενότητας (ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)	Βιβλιοθήκη, Λειτουργίαe-Class, ΕΥΔΟΞΟΣ, ηλεκτρονικές ανακοινώσεις - επικοινωνία, κ.ά.
<i>ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</i>	Ενότητα Α	Διαγραφή ερωτήσεων σχετικά με φροντιστήρια, ενίσχυση ερωτήσεων σχέσης μαθήματος - εργαστηρίων- Α.Π., κ.ά.
	Διαγραφή ενότητας Γ	Διαγραφή ή ενσωμάτωση στην Α
	Σημαντική ενίσχυση ενότητας Δ	Εργαστήρια και Άσκηση Πράξη στην Τ.Ε. είναι σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικότερα της ίδιας της Θεωρίας.
	Δημιουργία Νέας ενότητας (ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)	Βιβλιοθήκη,Λειτουργία e-Class, ΕΥΔΟΞΟΣ, ηλεκτρονικές ανακοινώσεις - επικοινωνία, κ.ά.

Πίνακας 3. Προτεινόμενες αλλαγές στα έντυπα συλλογής στοιχείων του τμήματος Ε.Π.Δ.Ο.

Παράλληλα, προτείνεται στο πλαίσιο της Τεχνολογικής εκπαίδευσης, να αξιολογείται το Εργαστήριο ως ξεχωριστό μάθημα, καθώς και η διαδικασία της Πρακτικής, πριν την αποφοίτηση του Σπουδαστή. Στη διαδικασία δε της Πρακτικής να υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης, σε σχέση τόσο με την επιχείρηση, όσο και με το τμήμα.

4.3. Προτάσεις χρήσης Πληροφοριακών Συστημάτων στην Αξιολόγηση

Από τη μελέτη της εφαρμογής του συστήματος αξιολόγησης στο τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, η ΟΜ.Ε.Α. θεωρεί ότι η ηλεκτρονική συλλογή των

πρωτογενών στοιχείων, μέσω ηλεκτρονικού τρόπου και ειδικότερα μέσω της ιστοσελίδας του Ιδρύματος ή της ακαδημαϊκής μονάδας, θα μπορούσε να βελτιώσει σημαντικά τη διαδικασία και να επιφέρει πληρέστερα αποτελέσματα.

Η ηλεκτρονική συμπλήρωση των εντύπων της εσωτερικής αξιολόγησης αποτελεί μία διαδικασία η οποία είναι ιδιαίτερα διαδεδομένη, χαμηλής δυσκολίας στην υλοποίησή της (μέσω κωδικών) και όπως ήδη αναφέρθηκε, χαμηλού κόστους. Σε αυτήν μπορεί να διατηρηθεί η ανωνυμία των σπουδαστών και να υπάρξει πλήρης συμμετοχή στη διαδικασία, καθώς θα μπορεί να γίνει η αξιολόγηση από απόσταση. Παράλληλα, η σχέση των νέων με την Πληροφορική και το διαδίκτυο και η αξιολόγηση μέσω ανώνυμου κωδικού, θα επιτρέψει την ελεύθερη έκφραση των σπουδαστών.

Ήδη το τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. χρησιμοποιεί μία εφαρμογή η οποία έχει αναπτυχθεί σε περιβάλλον Microsoft Access, στην οποία θα μπορούσαν τα στοιχεία που συλλέγονται να καταχωρούνται αυτομάτως. Επίσης, θα μπορούσε σε μόνιμη βάση να υπάρξει στο portal του Ιδρύματος ή της Σχολής, δικτυακός τόπος που θα ενημερώνει σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης, τα αποτελέσματά της και να πραγματοποιείται διαβούλευση σε σχέση με αυτά.

Για όλα τα παραπάνω, εκτιμάται ότι θα μπορούσε να γίνει κοινή χρήση εφαρμογών λογισμικού, έτσι ώστε τα αποτελέσματα και το σύνολο του υλικού να είναι άμεσα αξιοποιήσιμα από την ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ιδρύματος. Η κοινή χρήση εφαρμογών λογισμικού θα μπορούσε να συμφωνηθεί και σε επίπεδο Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, π.χ. Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. και ασφαλώς από την Α.ΔΙ.Π.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης που νομοθετήθηκαν και προτάθηκαν στη συνέχεια, μέσω Α.ΔΙ.Π. από το 2005 και μετά, δημιούργησαν στην Ελληνική Ανώτατη εκπαίδευση, μια “κουλτούρα αξιολόγησης” που έλειπε, σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα και με θετικά αποτελέσματα, όπως φαίνεται και από τις Εκθέσεις της Α.ΔΙ.Π. (Α.ΔΙ.Π. 2009, 2010).

Τα πρότυπα εντύπων αξιολόγησης (ερωτηματολόγια και απογραφικά δελτία) της Α.ΔΙ.Π. συνεχίζουν να αποτελούν τη βάση της εσωτερικής αξιολόγησης σε πολλές ακαδημαϊκές μονάδες αφού διευκολύνουν τις ομάδες εσωτερικής αξιολόγησης, στη διαδικασία αξιολόγησης. Τα ερωτηματολόγια αυτά θα μπορούσαν να συμπληρωθούν και με πρόσθετες ερωτήσεις που θα ήταν στοχευμένες σε άλλες διαστάσεις – πλευρές της φοιτητικής – ακαδημαϊκής ζωής, όπως π.χ. είναι η ποιότητα διαμονής, διατροφής, υποδομές έρευνας και μελέτης, διατήρηση πρόσθετων εκπαιδευτικών και ερευνητικών εργαστηρίων, συνεργασία με το εκπαιδευτικό προσωπικό πέρα από την τυπική διδακτική, γενική εικόνα του τμήματος, κλπ.

Στην περίπτωση μονάδων των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων θα πρέπει μέσω της διαδικασίας και των εντύπων αξιολόγησης να αναδειχθεί η ιδιαιτερότητα της τεχνολογικής κατεύθυνσης, κυρίως μέσω της Αξιολόγησης των εργαστηρίων με δική τους βαρύτητα και υπόσταση, καθώς και με την Αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης σε σχέση με την εκπαιδευτική διαδικασία και όχι ως στάδιο για την απόκτηση εμπειρίας και πτυχίου.

Αναγκαίο τέλος είναι να υιοθετηθεί - ενδεχομένως και σε διευρυμένο επίπεδο - η ηλεκτρονική συλλογή στοιχείων τεκμηρίωσης μέσω ηλεκτρονικών

ερωτηματολογίων, χρήσης ιστοσελίδας και του διαδικτύου. Η χρήση της πληροφορικής θα μπορούσε να επεκταθεί με την συστηματική και υποχρεωτική ενημέρωση μέσω των ιστοσελίδων και στη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων και διαδικασιών της αξιολόγησης, καθώς επίσης και στη διαβούλευση μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σχετικά με τις ενέργειες που σχετίζονται με την αξιολόγηση και τα αποτελέσματά της. Η αξιολόγηση θα πρέπει να ξεφύγει από τα πλαίσια της τυπικής τήρησης της διαδικασίας και της ενεργοποίησης μίας διαδικασίας διαρκούς βελτίωσης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Οι φοιτητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό θα πρέπει να συμμετέχει ενεργά στην αξιοποίηση των δεδομένων που πρωτογενώς συλλέχθηκαν και θα πρέπει να συζητά και να λαμβάνει αποφάσεις για διορθωτικές – βελτιωτικές ενέργειες και δράσεις.

Το τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. υιοθέτησε το σύστημα εσωτερικής αξιολόγησης και αναμένει τη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης. Από την παρούσα μελέτη προέκυψε ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν βελτιώσεις:

- Με τη βελτίωση των εντύπων συλλογής πρωτογενών στοιχείων τεκμηρίωσης
- Με την συγγραφή της ετήσιας έκθεσης με διαφορετική πιο εκτενή μορφή και όχι με τον περιορισμό της σε συγκεντρωτικούς ετήσιους πίνακες αξιολόγησης
- Με την εκτενέστερη δημοσιοποίηση και διαβούλευση επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2007α. Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης: Πρότυπο Σχήμα, Έκδοση 1.0, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.
- Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2007β. Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ενημερωτικό Φυλλάδιο, Έκδοση 3.0, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.
- Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2007γ. Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση Κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων, Έκδοση 2.0, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.
- Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2009. Έκθεση για την Ποιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης έτους 2008, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.
- Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.ΔΙ.Π. 2010. Έκθεση για την Ποιότητα της Ανώτατης Εκπαίδευσης έτους 2009, Α.ΔΙ.Π., Αθήνα.
- Νόμος 3374/2005. Διασφάλιση της ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση, Εφημερίδα της Κυβέρνησης, Αριθ. Φ.Ε.Κ. 189, 2 Αυγούστου 2005, Αθήνα.
- Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία -Ε.Π.Δ.Ο. – 2009. Ετήσια Απογραφική Αξιολόγηση ακαδημαϊκού έτους 2008-09, Τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Γρεβενά.
- Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία -Ε.Π.Δ.Ο. – 2010. Ετήσια Απογραφική Αξιολόγηση ακαδημαϊκού έτους 2009-2010, Τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Γρεβενά.

- Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία -Ε.Π.Δ.Ο. – 2011. Ετήσια Απογραφική Αξιολόγηση ακαδημαϊκού έτους 2010-11, Τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Γρεβενά.
- Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία -Ε.Π.Δ.Ο. – 2012. Ετήσια Απογραφική Αξιολόγηση ακαδημαϊκού έτους 2011-12, Τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Γρεβενά.
- Τμήμα Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία -Ε.Π.Δ.Ο. – 2012. Έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, Τμήμα Ε.Π.Δ.Ο. του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Γρεβενά.
- Νόμος Ν.3255/2004. (ΦΕΚ138Α/2004) Ίδρυση του Τμήματος Εφαρμογών Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία, Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας, Αριθ. Φ.Ε.Κ. 138, τεύχος Α, 2004, Αθήνα.

Δικτυακοί τόποι

- <http://epdo.grevena.teikoz.gr/> (ανακτήθηκε στις 8/02/2013)
- <http://www.hqaa.gr/> (ανακτήθηκε στις 8/02/2013)